

אענה, ומעתה לא יהי' מסך המבדיל חוצץ ומעכב תפלתינו ביום הדין כי"ר.

לתקן חטא אכילת אדה"ר

עוד מצינו בטעם מנהג אכילת התפוח בליל ר"ה שהוא בא לתקן חטא אכילת אדם הראשון מעץ הדעת שהי' בר"ה. כה נתבאר הטעם ע"י הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל ממעזבוז זצ"ל [בהה"ק רמ"ז מזינקוב זצ"ל, נתחבב מאד אצל חו"ז הרה"ק מריזין זצ"ל] בספרו אור יהושע (ר"ה תרל"ג), דהנה אמרו חז"ל (ויק"ר פכ"ט, א) זה היום תחלת מעשיך שנבראו אדם וחווה, ובו ביום חטא ועשה תשובה ועשה תשובה ויצא בדימוס, אמר הקב"ה זה סימן לבניך כו' ע"ש, וידוע מאחז"ל (ויק"ר פ"כ, ב) תפוח עקיבו של אדה"ר הי' מכה גלגל חמה, ואולי לזאת בא התפוח בראשית האכילה, שתפוח נרמז על אדה"ר שהי' מכה גלגל חמה כנ"ל, והנה ידוע שכל המאכלים הם רמז להתעוררות תשובה כידוע משלה"ק, שעיי"ז יתעורר האדם בתשובה לתקן חטא אדם וחווה, ויתעורר א"ע בתשובה שלימה שיצא לאור משפטינו וליצא בדימוס ביום הדין כי"ר.

עץ הדעת תפוח הי'

רמז זה על מנהג אכילת תפוח בר"ה בסגנון שונה קצת כותב הרה"ק רבי יהושע מדזיקוב זצ"ל בספרו עטרת ישועה (ליל ר"ה ד"ה א"י כי נודע) דלחד מד"א עץ שאכל אדה"ר אתרוג הי', ואיתא בתוס' בשבת (דף פ"ח ע"א ד"ה פדיו) אשר תפוח היינו אתרוג ע"ש, וע"כ אוכלין בליל ר"ה תפוח לתקן מה שאכל אדה"ר עה"ד, כי אדה"ר נברא בר"ה.

לתקן פגם אכילה הראשונה

גישה מיוחדת זו בביאור מנהג אכילת תפוח לתקן פגם אכילת אדה"ר בר"ה, מצינו גם בדברי הרה"ק רבי שלמה איגר מלובלין זצ"ל [בהוספות לספר אמרי אמת של זקינו הרה"ק מהרי"ל מלובלין זצ"ל]. י"ל שהוא סימנא